

Veronika Vilar Breclj je večkratna zmagovalka državnih in mednarodnih tekmovanj ter nastopa na mnogih festivalih doma in v tujini. Kot solistka je igrala s simfoničnim in komornim orkestrom Slovenske filharmonije, s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija in z orkestrom Konservatorija za glasbo Ljubljana. Je članica priznane mednarodne zasedbe Oberton String Octet, s katerim je izdala dve zgoščenki. Študij violine je zaključila na Univerzi za umetnost v Berlinu. Podiplomski študij je z odliko zaključila junija 2019 na Univerzi za glasbo v Gradcu. Za svoje umetniške dosežke je prejela Škerjančevo nagrado (2012) in nagrado Občine Šempeter-Vrtojba (2019). Od leta 2020 je profesorica violine na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana.

Miladin Batalović je z devetimi leti začel igrati violino v Kragujevcu, končal Glasbeno gimnazijo Kornelije Stanković v Beogradu in prejel nagrado za izjemne dosežke. Študiral je v Stuttgartu in z odliko dokončal magistrski študij sodobne glasbe. V sezoni 2005/2006 je bil član münchenskega radijskega orkestra in sočasno obiskoval mojstrske tečaje. Od leta 2007 je vodja drugih violin v Simfoničnem orkestru SNG Maribor.

Violist **Nejc Mikolič** je diplomiral v Ljubljani pri Miletu Kosiju in prejel dve Prešernovi nagradi, izobraževanje pa je nadaljeval na Univerzi na Dunaju. Bil je član Mladinskega orkestra Gustav Mahler ter solo violist v Akademskem orkestru v Osojah in v orkestru Pur-Pur. Na seminarju dunajskih filharmonikov v Trenti je bil izbran za solistični in komorni nastop na zaključnem koncertu v znamenitem Musikverein na Dunaju. Zaposlen je bil v orkestru Slovenske filharmonije, kot solo violist je sodeloval z orkestrom ljubljanske opere, od leta 2017 je solo violist v orkestru celovške opere.

Nikolaj Sajko je diplomiral iz violončela na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer je končal tudi znanstveni magistrski študij, podiplomsko se je v solistični igri izpopolnjeval na Univerzi Antona Brucknerja v Linzu. Je dobitnik Klasinčeve diplome in nagrade Antonia Tarsie, pomembne uvrstitve pa je dosegel na državnih in mednarodnih tekmovanjih v Gorici, Lieznu, Zagrebu in Ljubljani. Bil je član Mladinskega orkestra Gustav Mahler in član Svetovnega orkestra Glasbene mladine. Od leta 2006 je namestnik solo violončelista v Simfoničnem orkestru SNG Maribor ter poučuje na Konservatoriju za glasbo in balet v Mariboru. Od leta 2012 programsko vodi cikel komornih koncertov Carpe artem.

Pripravila: Metka Sulilč
Mednarodni festival sodobne glasbe Kogojevi dnevi
XLIV. sezona/6. koncert

GODALNI KVARTET CARPE ARTEM

Veronika Vilar Breclj, violina
Miladin Batalović, violina
Nejc Mikolič, viola
Nikolaj Sajko, violončelo

Petek, 22. september 2023, ob 20.00
Kanal ob Soči

PROSVETNO DRUŠTVO »SOČA« KANAL
v sodelovanju s Festivalom Imago Sloveniae

KOGOJEVI DNEVI 2023

EVOLUCIJA USTVARJALNOSTI

Dominik Jakšič (1995):

Sonatina da camera

Allegro moderato

Lento

Allegro moderato

John Corigliano (1938):

A Black November Turkey

(prva slovenska izvedba)

John Corigliano (1938):

Snapshot: Circa 1909

Antonin Dvořak (1841–1904):

Godalni kvartet št. 12 v F-duru, op. 96, »Ameriški«

Allegro ma non troppo

Lento

Molto vivace

Finale: vivace ma non troppo

Judd Greenstein (1979):

Four on the Floor

(prva slovenska izvedba)

Dominik Jakšič je aktiven kot skladatelj, dirigent, pedagog, pianist in pisec. Kompozicijo je študiral v Ljubljani in Pragi, med drugimi se je šolal pri Johnu Coriglianu. Njegov opus šteje preko sto skladb – od samospevov, komornih, orkestrskih do zborovskih del in dveh kantat, ki so si utrle pot na mnoge odre. Nekatere njegove skladbe so obvezne na tekmovanjih Temsig, Emona in Leon Pfeifer. Muzikološko se ukvarja s skladateljem Lucijanom Marijo Škerjancem. Bil je dirigent Akademskega pevskega zbora Celje in umetniški vodja Glasbenih popoldnevov z Antonom Lajovcem. Njegova dela izdaja založba Universal Edition. Skladbo **Sonatina da camera** je napisal za godalni kvartet, kakor je pri tradicionalnih oblikah ustaljeno, tudi pri tem delu naslov napove formo; gre za sonatinsko zasnovu, saj so oblikovni deli sorazmerno krajši od sonatnih. Tudi vsebinskemu konceptu ustreza poimenovanje *Sonatina*, saj ga napajajo fragmentarne ekspresije notranjih odzivov, ki so nepovezani z dožemanjem zunanjih dogodkov. »Sonatino sem komponiral spomladi leta 2020, ko je celotna družba utrpela precejšnje spremembe zaradi svetovne epidemije. Neumnosti nekaterih, požrtvovalnost drugih, strah tretjih, vse to je napajalo takšne in drugačne misli, ki so uglasbene v *Sonatinah*. Vsemu navkljub pa prepotrebno stremenje k nečemu višjemu, lepšemu zaključilo delo v optimizmu, ki naj ga prinese vsak nov dan.«

Glasbo z oskarjem in grammyji nagrajenega ameriškega skladatelja **Johna Corigliana** naročajo, izvajajo in snemajo številni najvidnejši orkestri, komorni ansambli in solisti na svetu. Med njegovimi nagradami se bohotijo tudi Pulitzerjeva in Grawemeyerjeva nagrada, oskar za najboljšo izvirno partituro (film *Rdeča violina*) ter pet grammyjev, tri za najboljšo sodobno kompozicijo. **A Black November Turkey** je Corigliano napisal kot *partnersko* skladbo k delu *L'invitation au voyage (Povabilo na potovanje)*, in sicer leta 1972 za zbor in klavir. Nenavaden naslov, ki bi ga lahko prevedli kot *Puranov črni november*, izhaja iz divje poetične alegorije Richarda Wilburja (1921–2017), ameriškega pesnika in literarnega prevajalca. V ZDA vsak četrty četrtek v novembru praznujejo zahvalni dan in to običajno s pojedino, na kateri kraljuje pečen puran. Ta skladba je trpka alegorija hleva in skubljenja puranov (označeno z grenkim sarkazmom) ter portretira žalostno in neskončno nekoristnost tega početja – slavljenja nepotrebne smrti. Skladbo je leta 2003 priredil za godalni kvartet in bo tokrat v Sloveniji izvedena prvokrat.

O skladbi **Snapshot: Circa 1909** je Corigliano zapisal: »Ko me je leta 2003 Kvartet Elements prosil, naj napišem skladbo, ki jo bo navdahnila fotografija, sem takoj pomislil na eno, ki jo hranim že od otroštva. Posneta je bila v Greenwich Villageu v stanovanju mojih starih staršev, ki ju nisem nikoli videl. Na njej sta brata. Moj, takrat osemletni oče drži v rokah violino, lok položen na strunah in je zatopljen s pogledom v glasbilo. Njegov brat, takrat najstnik, pa v aristokratski drži s kitaro zre v nas. Slika me je vedno privlačila. V kratkem kvartetu, ki sem ga napisal po navdihu te fotografije, druga violina prinese nostalgično melodijo, medtem ko ostala godala posnemajo brenkanje

kitare. Solo predstavlja mladega nadobudnega fanta, ki igra svojo melodijo. Ko se ta zaključilo, vstopi prva violina, mutirana v zgornjih registrih, to simbolizira sanje tega fanta, ki so morale biti nekaj v smislu želje po igranju virtuosnih pasaž, takrat za njega še nedosegljivo zahtevnih. Ta violinist je počasi zrastle v izjemnega solista, postal je John Corigliano, več kot četrtno stoletja koncertni mojster Newyorških filharmonikov, ki je izvajal koncerte in sole, o katerih je kot otrok samo sanjal. Violini, fantek in njegove sanje, se naposled združila, kitarski zvoki pa nenehno spremljajo to dogajanje.«

Antonin Dvořák (1841–1901) je **Godalni kvartet št. 12 v F-duru, op. 96** napisal v Združenih državah Amerike, ko je med letoma 1892 in 1895 v New Yorku opravljal funkcijo direktorja na novoustanovljenem Državnem konservatoriju za glasbo. Leta 1893 med počitnikovanjem v kraju Spillville v Iowi je prišel v stik z vplivi ameriškega (staroselskega) srednjega zahoda. Ta kvartet je napisal zelo hitro, v manj kot treh tednih. Dvořák je bil nacionalni skladatelj in je ustvaril več del, v katere je vpletel folklorne in tradicionalne elemente. Ne glede na ljubezen, ki jo je gojil do ljudskega, ni bil etnomuzikolog. Vplive ljudske glasbe je rad odel v svoj glasbeni jezik, jih predrugačil, nikoli ni dobesedno citiral. Tako so tudi pesmi in plesi Indijancev naredili vtis na Dvořáka in se vtihotapili v njegova dela, a ne samo indijanska, tudi glasbo Afro-američanov, ki so delali na poljih in opravljali bogoslužje, je poznal in vključeval v svoja dela. Skorajda vse teme v 12. godalnem kvartetu temeljijo na pentatoniki. Vnesel je tipične ameriške zvočne primesi v melodijo, v ritem pa sinkopirane vzorce. V prvem stavku je, tudi sam dolgoletni violist, Dvořák prepustil veliko tematskih vpeljav in napovedi prav violi. Po prvem klasično obdelanem stavku nastopi romantična sanjarija, v njej harmonski suspenzi utrjujejo melanholično razpoloženje. Tretji stavek, Scherzo, ima plesni značaj. Finale pa se po začetni šaljivosti umiri in preide k skoraj himničnemu razpoloženju. 12. godalni kvartet je bil premierno izveden leta 1894 v Bostonu z velikim uspehom.

Judd Greenstein je skladatelj in zagovornik nove, neodvisne ameriške glasbene struje. Kot ustanovitelj založbe New Amsterdam Records in Festivala ekstatične glasbe je vodilna oseba pri razvoju žanrsko pretočne glasbene infrastrukture, ki si prizadeva odpreti nove poti vključevanja in predstavljanja na področju sodobne glasbe. Juddova glasba karakterizira jasno izražene ideje, ki se združujejo v bogate zgradbe in zvočne plasti. Velik del njegovega opusa temelji na grajenju kontrastov med živahnim in divjim utripom ulic New Yorka, kjer je odraščal, in mirnimi podeželskimi kmetijskimi zemljišči, ki so postale njegov dom. **Four on the floor** bo tokrat premierno izvedena v Sloveniji, združuje pa inovativne zvočne pristope z močnim ritmičnim vzdušjem. Izraz *four-on-the-floor* se nanaša na ritmični vzorec, ki se ga uporablja predvsem v plesni glasbi, kot sta disko in elektronska plesna glasba. Označuje ga neprekinjen, enakomeren, artikuliran ritem. Ta skladba je virtuosna in dinamična, zahteva zelo intenzivno in tesno skupinsko igro, ki ne dovoljuje popuščanja, terja pa tudi duhovno povezanost v smislu izjemne zbranosti in kolektivnega duha ter dela.